

Beograd

Datum	26.09.2008
Strana	57
Rubrika	Kultura
Naslov teksta	Čist izraz
Autor teksta	Dragan Jelenković

Бијенале визуелних уметности

Чист израз

Од 13. септембра до 20. октобра траје најзначајнија културна манифестација у Панчеву

Пре тридесет година у оквиру Центра за културу Панчева, данас Културног центра Панчева, основана је Галерија савремене уметности која је својом активношћу током времена остварила препознатљив изглед и високи степен комуникације на подручју бивше Југославије. Један од најзначајнијих програма Галерије свакако је представљао и Панчевачка изложба југословенске скулптуре, ПИЈС. Иако је манифестација тада била усмерена на националну продукцију вајарских дела, временом и потребама развоја токова савремене уметности, Бијенале постаје међународна манифестација. Крајем прошлог века, промењена је и структура Бијенала, манифестација добија назив Бијенале визуелних уметности. Вероватно ће се велики историјски моменти Бијенала везивати за гостовање Харисона и Вуда 2000. године, као и боравком познатог француског уметника Данијела Бурена 2004. године.

Претходно реализовано бијенале под њим називом Бијенале уметности 2006. године понудило је нову концепцију, где су поред ликовног били заступљени позоришни и филмски сегменти кроз које се покушало да се на активан начин сагледа развој савремене уметности и њен утицај у друштву. *Одбрана природе* је значајно дело немачког уметника Јозефа Бојса и узета је као тема 12. бијенала уметности, што је уједно била и окосница свих сегмената ове међународне манифестације.

Ликовни сегмент *Одбране природе*, који су реализовали др Лидија Мереник и Иван Грубанов, одликовао се анализом проблематике човека и природе, уметника и средине, а организатори Бијенала 2006. су свој активни однос према проблему човека средине окончаоли засађивањем 70 младих стабала на ужој територији града.

Филмски сегмент је осим приказивања премијерних филмова о Јозефу Бојсу и његовом делу, био обогаћен и представљањем филмске продукције Културног центра из Кашике.

Јозеф Нађ, кореограф и позоришни уметник, својим импресионним филмовима попут *Огуста о равници* допринео је снажној идентификацији публике са пространим равничарским пејзажом северне Војводине.

Овогодишња, 13. бијенале уметности (13. септембра до 20. октобар) *Чист израз*, комуницира са претходном темом о одбрани природе, о чистом креативном гесту, о чистом ваздуху, таквим кораком још једном је потврђен активистички метод у креирању културног производа који су Уметнички савет Галерије савремене уметности и организатор Бијенала Културни центар Панче-

ва понудили публици. Ликовни сегмент Бијенала реализовале су Јелена Радвић и Ана Вилсница проглашењем догађаја *Панчево Република!* У ужом центру града, на трговима, у галеријама, продавницама, послasti-чарницама. Потврђено је учешће 46 домаћих и иностраних уметника који би махом боравили у граду до 20. октобра 2008. године.

Београдска Филхармонија је одржала концерт у вечерњим сатима у Индустриској зони ХИП Петрохемије, у фабричком кругу, управо на месту на коме су се налазиле огромне сфере ВЦМ, које су међу првима бомбардоване, тај својерстан чин пурификације биће вредан пажње.

На том истом месту, дан касније, Соња Вукићевић, наш познати кореограф и драмски уметник, реализовала је свој пројекат *Циркус историја*, маштовиту представу снажних момената.

Филмски сегмент 13. бијенала уметности *Чист израз* поверен је младом режисеру Стефану Арсенијевићу који је за ту прилику организовао долазак четворо иностраних режисера који ће боравити у граду реализовати неколико кратких филмова.

Свакако, треба напоменути да ће познати теоретичари и критичари из земље и иностранства, који су прихватили учешће на овогодишњем Бијеналу, чистим изразом кроз своје критичарске и теоријске текстове у којима су заступљене теме из архитектуре, позоришта, ликовне уметности, естетике, филма... дати значајан допринос овогодишњем Бијеналу.

Бијенале уметности у Панчеву је и ове године, чистим изразом, наставило да комуницира са уметничком праксом која је у стању да се директно суочава са савременим проблемима човека, природе, политике, технологије, стварајући на тај начин могућности за превазилажење новонасталих инхибиција. Свесни чвљенице да савремена уметност, услед свеприсутне, глобалне естетизације, не успева да у друштву оствари велики утицај. Уметнички савет Бијенала уметности је овогодишњи концепт манифестације усмерио ка активном, уметничком изразу.

■ ДРАГАН ЈЕЛЕНКОВИЋ